

**Állásfoglalás a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény végrehajtásának az MNB által felügyelt szolgáltatókra vonatkozó, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló törvény szerinti szűrőrendszer kidolgozásának és működtetése minimumkövetelményeinek részletes szabályairól szóló 45/2018. (XII. 17.) MNB rendelet 5. § (2) bekezdésében foglalt, nem valós idejű ügyfél-átvilágítás előírásaival kapcsolatban.**

A Bank állásfoglalás iránti kérelmet (**Beadvány**) nyújtott be a Magyar Nemzeti Bankhoz (székhelye: 1054 Budapest, Szabadság tér 9., telephelye: 1013 Budapest, Krisztina krt. 39.) (**MNB**) a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény végrehajtásának az MNB által felügyelt szolgáltatókra vonatkozó, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló törvény szerinti szűrőrendszer kidolgozásának és működtetése minimumkövetelményeinek részletes szabályairól szóló 45/2018. (XII. 17.) MNB rendelet (**MNB rendelet**) 5. § (2) bekezdésében foglalt, nem valós idejű ügyfél-átvilágítás előírásaival kapcsolatban.

## **I. A BEADVÁNY TÁRGYA ÉS A JOGSZABÁLYI KÖRNYEZET**

A Bank hitelintézetként az MNB rendeletben foglaltak alapján ún. nem valós idejű ügyfél-átvilágítási folyamat bevezetését tervezi. Az említett szabályozási környezetben a Bank vizsgálja, hogy az MNB rendelet 5. § (2) bekezdésében foglaltak alapján milyen konkrét követelményeknek kell megfelelnie.

Az MNB rendelet 5. § (2) bekezdés b) és c) pontjai szerint „*[a] szolgáltató az auditált elektronikus hírközlő eszköz útján nem valós idejű ügyfél-átvilágítást (a továbbiakban: nem valós idejű ügyfél-átvilágítás) végezhet, ha: (...)*

*b) az átvilágításban érintett ügyfél, annak meghatalmazottja, a rendelkezésre jogosultja, vagy képviselője nem hajthat végre – havi összesen háromszázezer forintot meg nem haladó készpénzfelvételt kivéve – készpénzes ügyletet, vagy az Európai Unió területén kívüli térséghez kapcsolódó átutalást addig, ameddig az ügyfél, a rendelkezésre jogosult, a képviselő vagy a meghatalmazott nem jelent meg személyesen az azonosítás és a személyazonosság igazoló ellenőrzése céljából, vagy nem történt meg a valós idejű ügyfél-átvilágítás, és*

*c) az átvilágításban érintett ügyfél, annak meghatalmazottja, a rendelkezésre jogosultja, továbbá a képviselője nem hajthat végre tízmillió forintot elérő vagy meghaladó ügyletet addig, ameddig az ügyfél, a rendelkezésre jogosult, a képviselő vagy a meghatalmazott nem jelent meg személyesen az azonosítás és a személyazonosság igazoló ellenőrzése céljából, vagy nem történt meg a valós idejű ügyfél-átvilágítás.”*

## **II. JOGKÉRDÉSEK**

- 1. A Bank azzal a kérdéssel fordult az MNB-hez, hogy az MNB rendelet 5. § (2) bekezdés b) illetve c) pontjában foglaltakat úgy kell-e érteni, hogy azokat az érintett, nem valós idejű ügyfél-átvilágítási folyamaton átesett ügyfél egyes fizetési számlái tekintetében szükséges biztosítani?**

A Bank álláspontja szerint az átvilágításban érintett ügyfél nincs elzárva attól, hogy ugyanannál a szolgáltatónál több fizetési számlát is nyisson több nem valós idejű ügyfél-átvilágítás keretében, vagy különböző szolgáltatóknál nyisson ilyen módon több fizetési számlát. Mind az MNB rendelet 5. § (2) bekezdés b) pontja, mind pedig ezen bekezdés c) pontja összehatárhoz kötötten tiltja bizonyos műveletek elvégezhetőségét. Az összehatárok ellenőrzése a szolgáltató vagy több külön szolgáltató esetén azt is jelentené, amennyiben az ügyfél minden nem valós idejű ügyfél-átvilágítás keretében nyitott

számláját egyszerre kellene figyelembe venni az összeghatárok vizsgálata során, hogy a szolgáltatónak egyszerre kell tudni figyelnie valamennyi adott ügyfél által ilyen módon nyitott számlán végrehajtandó, az MNB rendelet 5. § (2) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott műveletet az összeghatárok ellenőrzése és – azok túllépése esetén – az adott tranzakciók megtiltása érdekében, illetve – ha az adott ügyfél több szolgáltatónál nyitott ilyen módon számlákat – a szolgáltatóknak egymás között is meg kellene osztania ezeket az adatokat (így lehetne ugyanis teljes körű az ügyfél szintű ellenőrzés), amelyre azonban a jelenleg hatályos jogszabályi rendelkezések nem adnak lehetőséget. A fentiek alapján a Bank úgy értelmezi, hogy az MNB rendelet 5. § (2) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott összeghatárokat az egyes fizetési számlákhoz kapcsolódóan kell ellenőrizni.

**Az MNB egyetért a Bank azon álláspontjával, miszerint az összeghatárokat – mindkét pontban meghatározottak vonatkozásában – nem ügyfélszinten, hanem az egyes fizetési számlákhoz kapcsolódóan kell ellenőrizni.**

Felhívom azonban a figyelmet arra, hogy – a fentiektől függetlenül – a szolgáltatóknak az MNB által kiadott, 2019. május 1. napjától alkalmazandó 7/2019. (IV. 1.) számú, a pénzügyi intézmények pénzmosási és terrorizmus finanszírozási kockázatainak értékeléséről, és a kapcsolódó intézkedések meghatározásáról szóló ajánlásban (Ajánlás) szereplő tipológia alapján vizsgálnia kell a szokatlan tranzakciókat, illetve számlanyitásokat. Az Ajánlásban foglaltak szerint a kockázati tényezők feltárása és értékelése, valamint a szükséges intézkedések megtétele a szolgáltatók feladata.

**2. A Beadvány alapján a Bank az MNB-től kérte annak megerősítését, hogy az MNB rendelet 5. § (2) bekezdés b) illetve c) pontjában foglaltakat úgy kell-e érteni, hogy egyéb harmadik személy sem végezheti a nem valós idejű ügyfél-átvilágítást követően az ott írt műveleteket?**

Az MNB rendelet 5. § (2) bekezdés b) és c) pontja alapján a nem valós idejű ügyfél-átvilágításban érintett ügyfél, annak meghatalmazottja, a rendelkezésre jogosultja, vagy képviselője nem hajthatja végre az ott írt összeghatárt meghaladó tranzakciókat. A Bank álláspontja szerint az ilyen módon nyitott számlára ugyanakkor egyéb harmadik fél – aki nem az ügyfél meghatalmazottja, rendelkezésre jogosultja vagy képviselője – is befizethet, akár készpénzben is. A Bank úgy értelmezi, hogy a korlátozás ezekre az ügyletekre is vonatkozik, azaz ilyen ügyletek is csak a meghatározott összeghatár alatt lehetségesek, azt meghaladóan csak személyes vagy valós idejű ügyfél-átvilágítást követően lehetségesek.

**Az MNB osztja a Bank azon álláspontját, amely szerint a korlátozás az egyéb harmadik fél által végrehajtott ügyletre is vonatkozik és amennyiben az e körben végrehajtott ügylet meghaladja az MNB rendeletben meghatározott összeghatárt, abban az esetben a végrehajtása csak személyes vagy valós idejű ügyfél-átvilágítás mellett lehetséges.**

**3. A Beadvány alapján a Bank utolsó jogkérdése, hogy az MNB rendelet 5. § (2) bekezdés c) pontjában írtakat úgy kell-e értelmezni, hogy a tízmillió forintos korlátozás egyetlen tranzakció tekintetében figyelendő?**

A Beadvány alapján az MNB rendelet 5. § (2) bekezdés c) pontja értelmében a tízmillió forintot elérő vagy meghaladó ügyletet nem hajthat végre a nem-valós idejű ügyfél-átvilágításon átesett ügyfél, amíg nem történik személyes vagy valós idejű ügyfél-átvilágítás. A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (Pmt.) indokolása szerint a Pmt. 6. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben „[a] szolgáltató az ügyfél-átvilágítást köteles alkalmazni (...) a hárommillió-hatszázezer forintot elérő vagy meghaladó összegű ügyleti megbízás teljesítésekor (...)” a ténylegesen összefüggő, több ügylet esetén is, ha ezek együttes értéke eléri a hárommillió-hatszázezer forintot, el kell végezni az ügyfél-átvilágítást. Az MNB rendelet ugyanakkor erre nem tesz utalást, tízmillió forintot elérő vagy meghaladó ügyletről rendelkezik. Mindezek alapján a Bank úgy értelmezi, hogy az MNB

rendelet 5. § (2) bekezdés c) pontjában foglalt korlátozást csak egyes tranzakciók tekintetében szükséges vizsgálni és nem több ügylet vagy valamely időszak alatt.

**Az MNB egyetért a Beadványban foglalt azon állásponttal, miszerint az összeghatárt nem összefüggően, hanem az egyes tranzakciók tekintetében egyedileg kell vizsgálni, figyelemmel arra, hogy az MNB rendelet vizsgált pontja az „ügylet” kifejezést használja. Az összeghatárra vonatkozó korlátozás tehát az egyes tranzakciók tekintetében vizsgálandó, nem pedig több ügylet vagy adott időszak tekintetében.**

Az MNB e tárgykörben is felhívja a figyelmet arra, hogy a szolgáltatóknak az Ajánlásban szereplő tipológia alapján vizsgálnia kell a szokatlan tranzakciókat, illetve számlanyitásokat.

\*\*\*

Felhívja az MNB a Bank figyelmét arra, hogy az MNB a véleményét kizárólag a Beadványban rendelkezésre bocsátott információk alapján alakította ki, így az abban foglalt egyedi jogértelmezés csak az abban előadott tényállásra vonatkozik. Az MNB véleménye nem tekinthető kötelező erejű állásfoglalásnak, a benne foglaltaknak más hatóságra, illetve a bíróságra nézve nincs kötelező tartalma. Jelen állásfoglalás kizárólag tájékoztatás céljából készült, a benne foglaltak egyéb célok (pl. marketing) érdekében, továbbá harmadik személyekkel szemben nem használhatók fel, illetve jogvita eldöntésére nem alkalmazhatóak.

2019. szeptember 23.